

Multifunctionele Achteroevers Wieringerhoek

Natuurversterking

Het IJsselmeergebied is internationale topnatuur, heeft een Natura 2000-status en is van groot belang voor broed- en trekvogels. Het IJsselmeer, Markermeer en de Randmeren vormen samen het grootste zoetwatermeer op de Oost Atlantische vogeltrekroute (flyway). Dit open water is van groot belang voor soorten zoals toppereend en kuifeend.

Tegelijk liggen er ook forse natuurherstelopgaven voor het IJsselmeer. Vanuit de Kader Richtlijn Water, Natura 2000 en de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW) worden er de komende jaren tientallen miljoenen geïnvesteerd in de verbetering van de ecologie en de waterkwaliteit. Een belangrijke herstelopgave ligt in het aanleggen en verbeteren van oeverzones met overstromingsgraslanden waar vis kan paaïen en er rietvelden en ondiepe waterplantenzones ontstaan waar jonge vis zich schuilhoudt na het larvestadium.

In Noord-Holland staat onder andere het PAGW-project Wieringerhoek in de startblokken. Ook achter de dijk wordt gekeken naar kansen voor natuurherstel die het IJsselmeer ten goede komen.

In combinatie met duurzame energie

In de huidige conceptplannen van de RES Noord Holland Noord, waarin zoekgebieden zijn aangewezen waar duurzame energie als wind en zon moeten worden opgewekt, liggen inmiddels concrete uitwerkingen voor zonnepanelen op eilanden in het IJsselmeer.

De aanleg van eilanden met windmolens en/of zonnepanelen gaat concreet ten koste van het leefgebied van vogelpopulaties die nu al ernstig onder druk staan (zie ook bijlage 1). Je zou kunnen denken dat een stukje afsnoepen van het grote IJsselmeer en Markermeer toch niet zoveel zou moeten uitmaken voor de natuur. Niks is echter minder waar en er zijn goede alternatieven voor bijvoorbeeld zonne-energie achter de dijk.

We presenteren daarom graag een aanvullend initiatief voor de RES Noord-Holland Noord waarbij we de opgave voor de opwek van duurzame energie koppelen aan biodiversiteitsherstel in het IJsselmeergebied. In deze oplossing gaan natuurherstel en energietransitie hand in hand.

- Ontwikkel in de Wieringermeerpolder binnendijks multifunctionele achteroevers met ondieptes, overstromingsgraslanden en rietmoeras, zoals benoemd als een van de bouwstenen in het PAGW-project Wieringerhoek ('Over dijken- variant').
- Breid deze nieuwe natuurstrook uit met een multifunctionele zone waarin natte landbouw, zonnepanelen en recreatie met elkaar gecombineerd worden.

Multifunctioneel biedt voordelen

Met de Multifunctionele Achteroevers wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het herstel van het meerecosysteem en het sluit één op één aan op het PAGW-project Wieringerhoek. Bovendien zet het in op meervoudig ruimtegebruik en kent het de volgende voordelen:

- 1) Zoetwaterberging om verzilte landbouwgronden bewerkbaar te houden voor de landbouw. Water op maaiveld biedt tegendruk tegen verzilting vanuit de ondergrond.
- 2) Verdienmodel voor agrariërs vanwege de opbrengst uit energieproductie.
- 3) Geen verlies van Natura 2000-oppervlakte en natuurkwaliteit.
- 4) Het natuurlijk waterpeil is regelbaar in de nieuwe achteroever. Het IJsselmeer heeft een tegennatuurlijk waterpeil in verband met waterveiligheid en strategische zoetwatervoorraad voor landbouw en drinkwater. Het tegennatuurlijk peil is een belangrijk aspect van de ecologische problematiek van het IJsselmeer en Markermeer.
- 5) Een geïntegreerde zone tussen natuur en landbouw borgt de kwaliteit van beide functies.

- 6) De achteroevers dragen bij aan het vergroten van de zoetwatervoorraad en waterretentie.
- 7) Versterken recreatieve waarde langs de dijk.

Het plan voor de Multifunctionele Achteroevers Wieringermeer vraagt om een verdere uitwerking. Welke natuuropgave, energieopgave, multifunctionele landbouw-opgave en recreatieopgave is te realiseren bij welke omvang en oppervlakte?

Ons verzoek is om in het kader van de RES NHN deze variant de komende maanden samen met stakeholders en overheden d.m.v. ontwerpend onderzoek nader te verkennen op mogelijkheden voor energieopwekking en kansen en effecten voor natuur, natte landbouw en recreatie.

